

Vallo Krappel

RETK LOODUSESSE: Arne Maasiku fotod.

Oleva olematu retk

Näitus "Oleva retk" Tallinnas Linnagaleriis.

Esinejad Kamille Saabre, Arne Maasik ja Jan F. Kaus on eesmärgiks seadnud ettekujutuse andmise *oleva retkest*: kust see algab, mis sellega kaasneb, kuhu see suundub.

Esimene mulje on kõhe tühjus. Heledatel seintel ripub hulk ehituspapile maalitud kummituslikke vaateid, nende kõrval suure teralisusega suuremõõtmelised mustvalged fotod, mõlemas ruumis hõljuvad kohati kurdistama kipuvad Sven Grünbergi 1980. aastate populaarset muusikat meenutavad helid. Tahtmatult tekib mulje väikesest ruumist, kus kõik korraga räägivad samast asjast, ainult iga-

üks veendunult omal moel...

Väljapanekul tõmbavad enesele pilgu kõige pealt Kamille Saabre peaaegu maast laeni sirutuvad kireva värvilahendusega maalid. Möödunud aasta kevadel esitas kunstiülikooli lõpetaja Vaalas korraldatud diplomitöö-näitusel laserkopeerijaga määratutele lõuenditele suurendatud guaššminiatuurid. Iseenesest Läänes juba ammutuntud kaheldava kunstiväärtusega võtte kasutamine oli meil siiski uudne, mistõttu ootamatuse efektile rõhujat nimetas Johannes Saar oma vohavas kõnes diplomaatilisel modernistliku esteetika ja kontseptualismi piiril seisjaks. Nüüdsel näitusel kunstikesksemasse maailma tagasi astunud Saabre püüab luua ehituspapile matjate, tumedate

värvidega ettekujutust igavikust. Pigemini on tegemist puäntellismi ja impressionismi aabitsatõdede segamisega. Argipäevased stseenid – Aalto tüütuseni leierdatud kolmejalgne taburet ebamäärase seina taustal, aknast eikuhugi avanev vaade – mõjuvad tapvalt igavate ning tühjadena. (Hämmastav on, et maalipraktikas muidu alati edu lubav toetumine puhtale värvivaheldusele ning mitme silmapiiriga mängimine võib olla välja kukkunud üsna mittemidagiütlevatena). Ülepaisutatud maalipindade sihitu võõpamine lõhnab kahjuks rohkem õpilaskkuse järele.

Maalidega vaheldumisi rippuvad Arne Maasiku samamõõtmelised fotod suudavad näituse idee kehastamise kõrval aga ka päris edukalt lämmitada kaasesineja maalilisi mõõdalaskmisi. Eelmisel kevadel "Korpuse"-näitusel "tondilossidega" esinenud seekordsed mitmesuguseid (elust enesest võetud) struktuure kujutavad pildid paistavad silma põhiliselt oma tehniliste nippide ja suurusega. Kunstilist müra lisavad Jan F. Kausi ruumides hõljuvad helid, mis, lootes vaid valjusele, edutult üritavad kokku liita Saabre värvide värvitust ning Maasiku fototehnikaid.

Läbimõtlematuse tõttu jooksevad esinejate tööd üksteisele sisse. Vastastikusest häiritusest miinimumini kahanenud mõjuga teosed pakuvad vaatajale seetõttu rohkem müra kui meditatiivsust. Nõnda jääbki tegemata *oleva retk*, mida asendab närviline kohapeal tammumine.

SIIM SULTSON

Näitus jääb Linnagaleriis avatuks kuni 4. veebruarini.